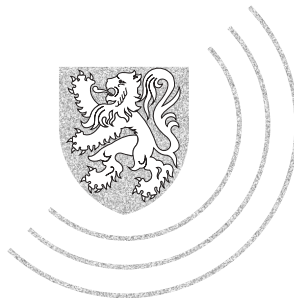

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

9 januari 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Veerle Declercq en de heren Jos Stassen, Jan Laurys, Jacques Laverge,
Robert Voorhamme en André-Emiel Bogaert –**

betreffende de invoering van een Handvest van de Werkzoekende

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Vlaams decreet houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende dateert van 1993, en is een geheel van richtsnoeren voor het concrete VDAB-beleid ten aanzien van werkzoekenden. Na acht jaar en tal van evoluties is het dringend noodzakelijk om dit Charter grondig bij te sturen en aan te vullen :

- het Charter bindt enkel de VDAB, terwijl de werkzoekende vandaag wordt geconfronteerd met tal van andere tussenpersonen op de arbeidsmarkt, die slechts partieel kunnen worden aangestuurd vanuit de regieopdrachten van de VDAB. Deels wordt die reguleringsleemte ondervangen in de specifieke erkenningsregelingen voor de bureaus voor arbeidsbemiddeling, in het bijzonder via de gedragscodes voor de diverse sectoren. Een aantal essentiële rechten van werkzoekenden verdienen evenwel een decretale verankering ;
- het Charter is vooral geschreven vanuit de optiek van de niet-actieve werkzoekenden, terwijl duidelijk is dat – mede met behulp van de beschikbare ICT-tools – ook het zoekgedrag van actieve werknemers sterk is toegenomen ;
- het Charter is veeleer een beginselverklaring en bevat geen afdwingbare rechten. De Raad van State merkte in zijn advies bij het voorontwerp van decreet op dat het geen voor de rechter afdwingbare rechten instelt en hoogstens kan leiden tot een niet-jurisdictionele klachtenprocedure voor het STC. In een rechtenbenadering is het uitermate belangrijk essentiële grondrechten ook te vertalen in individueel afdwingbare rechten ;
- de afgelopen jaren is de aandacht verscherpt voor een aantal rechten waaraan in het Charter slechts in vage termen of helemaal geen aandacht werd besteed : het recht op inspraak en participatie, de concretisering van het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie van diverse doelgroepen, kwaliteitsvolle dienstverlening, bescherming van persoonlijke levenssfeer, enzovoort ;
- nieuwe risico's zijn ontstaan : de openstelling van het cliëntvolgsysteem van de VDAB voor samenwerkende partners verscherpt de behoefte aan een sluitende controle op de bescherming

van de persoonlijke levenssfeer ; en de groeiende arbeidsbemiddelingsactiviteit via Internet roept de vraag op hoe de rechten van werkzoekenden in deze processen kunnen worden gegarandeerd.

Diezelfde bekommernis vinden we trouwens terug in andere sociale beleidsdomeinen. Op federaal vlak werden alle sociale-zekerheidsinstellingen onderworpen aan het Handvest van de Sociaal Verzekerde. Inmiddels ligt ook een wetsontwerp voor, inzake de rechten van de patiënt ten aanzien van zorgvoorzieningen en zorgverleners.

Wij kunnen de individuele rechten van werkzoekenden ten aanzien van arbeidsmarktvoorzieningen als volgt kernachtig omschrijven :

- het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie ;
- het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;
- het recht op kosteloos zoeken ;
- het recht op informatie ;
- het recht op persoonlijke begeleiding en op aangepaste trajecten inzake opleiding en werkervaring ;
- het recht op kwalitatieve dienstverlening ;
- het recht op een gelijkvormig en motiverend opleidingsstatuut ;
- het recht op de erkenning van verworven competenties, ongeacht op welke wijze die werden verworven ;
- het recht op veiligheid, gezondheid en welzijn, in het bijzonder bij beroepsopleiding en werkerervaring ;
- het recht op inspraak, overleg en onderhandeling ;
- het recht op laagdrempelige klachtenprocedures en jurisdictionele procedures om zijn rechten af te de dwingen.

Verschillende van die rechten moeten ook kunnen worden ingeroepen ten aanzien van de werkgevers bij rekrutering en selectie. Dit behoort evenwel tot de bevoegdheid van de federale wetgever en/of de

federale sociale partners (cf. CAO nr. 38 van de Nationale Arbeidsraad).

Vlaanderen kan evenwel het voortouw nemen om gestalte te geven aan het geheel van rechten ten aanzien van de arbeidsmarktvoorzieningen, zowel van publieke als van private aard.

Daarnaast kan op Vlaams vlak ook regelgevend worden opgetreden voor het overheidspersoneel en het onderwijzend personeel, waarvan de rechtspositie autonoom door de Vlaamse overheid kan worden bepaald.

Bij dit alles geldt evenwel de beperking dat de Vlaamse decreetgever niet bevoegd is om in te grijpen in de organisatie en de bevoegdheid van de rechtbanken, kennelijk ook niet vanuit zijn impliciete bevoegdheden (zie het arrest van het Arbitragehof van 13 maart 2001 inzake de Vlaamse zorgverzekering), zodat ook op dit punt een federaal initiatief wenselijk is.

Wat, meer specifiek, de gelijke behandeling en de non-discriminatie betreft, kan worden verwezen naar het voorstel van decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt (Stuk 653 (2000-2001) – Nr. 1), dat voor de Vlaamse bevoegdheden uitvoering beoogt te geven aan de Europese richtlijnen van 29 juni 2000 en 27 november 2000.

Veerle DECLERCQ

Jos STASSEN

Jan LAURYS

Jacques LAVERGE

Robert VOORHAMME

André-Emiel BOGAERT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement :

- vraagt aan de Vlaamse regering dat op korte termijn gestalte wordt gegeven aan een algemeen Handvest van de Werkzoekende ;
- neemt zich voor de rechten op gelijke behandeling en non-discriminatie van werkzoekenden, conform de Europese richtlijnen, sluitend te regelen via het voorstel van decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt ;
- vraagt de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en de Vlaamse minister bevoegd voor Ambtenarenzaken de nodige initiatieven te nemen, om op basis van overleg met de representatieve organisaties van het overheids- en onderwijspersoneel, op korte termijn de nodige initiatieven te nemen om de rechten van werkzoekenden die solliciteren naar een betrekking in de Vlaamse openbare sector of het onderwijs, te verankeren ;
- vraagt de Vlaamse minister bevoegd voor Werkgelegenheid op korte termijn een decretaal initiatief te nemen om het decreet van 31 maart 1993 houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende te vervangen door een decreet betreffende het Handvest van de Werkzoekende, dat – complementair met het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt – op meer omvattende en op afdwingbare wijze onder meer volgende rechten van de werkzoekende voor het geheel van arbeidsmarktvoorzieningen verankert :
 - 1° het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie ;
 - 2° het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;
 - 3° het recht op kosteloos zoeken ;
 - 4° het recht op informatie ;
 - 5° het recht op persoonlijke begeleiding en op aangepaste trajecten inzake opleiding en werkervaring ;
 - 6° het recht op kwalitatieve dienstverlening ;
 - 7° het recht op een gelijkvormig en motive- rend opleidingsstatuut ;
 - 8° het recht op de erkenning van verworven competenties, ongeacht op welke wijze die werden verworven ;
 - 9° het recht op veiligheid, gezondheid en welzijn, in het bijzonder bij beroepsopleiding en werkervaring ;
 - 10° het recht op inspraak, overleg en onderhandeling ;
 - 11° het recht op laagdrempelige klachtenprocedures en jurisdictionele procedures om zijn rechten af te dwingen.
- vraagt de Vlaamse regering er bij de federale overheid op aan te dringen om de bevoegdheid van de arbeidsgerechten te laten uitbreiden tot alle geschillen met betrekking tot de toepassing van de regelgeving inzake evenredige participatie op de arbeidsmarkt en tot de geschillen met betrekking tot de toepassing van het Handvest van de Werkzoekende, door middel van gerechtelijke procedures die enerzijds laagdrempelig zijn voor de betrokken werkzoekenden en anderzijds open staan voor belanghebbende organisaties.

Veerle DECLERCQ

Jos STASSEN

Jan LAURYs

Jacques LAVERGE

Robert VOORHAMME

André-Emiel BOGAERT
